

Andragoški center Slovenije

20. Statistični podatki: Udeležba v izobraževanju odraslih

Na spletni strani Statističnega urada RS so objavili prve rezultate [Evropske raziskave o izobraževanju odraslih](#) (Adult Education Survey - AES). Z raziskavo naj bi pridobili primerljive in kakovostne podatke o tem, kako v Sloveniji uresničujemo cilje, začrtane v Memorandumu vseživljenjskega učenja, ki ga je sprejela Evropska komisija oktobra 2000 v Lizboni. Raziskava je zapolnila veliko praznino pri zagotavljanju mednarodno primerljivih statističnih podatkov na področju formalnega in neformalnega izobraževanja ter priložnostnega učenja odraslih, podatke o udeležbi posameznikov v različnih učnih aktivnostih pa je možno povezati tudi z demografskimi in socialno-ekonomskimi podatki o udeležencu izobraževanja.

Pilotna izvedba raziskave je bila izvedena že leta 2006, končna izvedba pa leta 2007, in sicer na vzorcu 7.200 oseb, starih od 25 do 64 let. Vprašalnik je bil zelo obsežen in je zajemal naslednje informacije: demografske in socialno-ekonomske podatke o izbrani osebi, udeležnost v formalnem izobraževanju, vključenost v različne oblike neformalnega izobraževanja, dejavniki, ki so anketiranega ovirali pri udeležbi v izobraževanju, priložnostno učenje, dostopnost informacij o možnostih izobraževanja, raba informacijsko-komunikacijske tehnologije, jezikovna znanja, kulturne aktivnosti in družbene aktivnosti.

Slovenija se je po rezultatih raziskave uvrstila v sredino med 18 državami članicami EU in nekoliko nad evropsko povprečje, ki znaša 35,7 % odraslih vključenih v izobraževanje v starosti 25–64 let. **Rezultati raziskave so pokazali, da se je v Sloveniji v obdobju 12 mesecev pred anketiranjem izobraževalo 40,6 % odraslih v starosti od 25 do 64 let.** V formalno izobraževanje je bilo vključenih 8,7 % odraslih, v neformalno izobraževanje pa 36,1 % odraslih.

Zanimanje za izobraževanje s starostjo upada – izobraževala se je kar polovica populacije odraslih, starih od 25 do 34 let, 45 % odraslih, starih od 35 do 49 let, in le še 27 % odraslih med 50. in 64. letom. Ženske so se izobraževale nekoliko več kot moški, in sicer je bilo v formalno izobraževanje vključenih

9,7 % žensk in 7,7 % moških, neformalno izobraževanje je obiskovalo 37,9 % žensk in 34,5 % moških, v formalno ali neformalno izobraževanje odraslih pa je bilo vključenih 43,1 % žensk in 38,1 % moških.

Tabela 1: Delež odraslih v starostni skupini 25–64 let, vključenih v izobraževanje, po starostnih razredih

<i>Starostni razred</i>	<i>Vključeni v formalno izobraževanje</i>	<i>Vključeni v neformalno izobraževanje</i>	<i>Vključeni v formalno ali neformalno izobraževanje</i>
Skupaj	8,7	36,1	40,6
25-34 let	22,3	40	52,1
35-49 let	6,9	42	45
50-64 let	0,8	26,8	27,1

Vir: SURS: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2286

Podatki raziskave so pokazali, da ima velik vpliv na vključevanje v izobraževanje že dosežena izobrazba posameznika. Izobraževalo se je več kot dve tretjini odraslih z višješolsko in visokošolsko izobrazbo, 39 % odraslih je imelo srednješolsko izobrazbo, le 13 % tistih, ki so se izobraževali, pa je imelo osnovnošolsko izobrazbo (dokončano ali nedokončano).

Tabela 2: Delež odraslih v starostni skupini 25-64 let, vključenih v izobraževanje, po doseženi izobrazbi

	<i>Vključeni v formalno izobraževanje</i>	<i>Vključeni v neformalno izobraževanje</i>	<i>Vključeni v formalno ali neformalno izobraževanje</i>
Skupaj	8,7	36,1	40,6
Osnovnošolska ali manj	2,1	10,9	12,7
Srednješolska	8,9	33,7	39
Višješolska, visokošolska	13,6	63,3	67,6

Vir: SURS: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2286

Med odraslimi, ki so bili vključeni v programe za pridobitev izobrazbe, je bilo malo manj kot 20 % takih, ki so se izobraževali zaradi potreb dela na delovnem mestu. Kar 70 % vsega izobraževanja, ki ne daje višje stopnje izobrazbe, je bilo izvedenega za potrebe dela.

Le 40 % delodajalcev je bilo pripravljenih plačati stroške šolanja za pridobitev izobrazbe, veliko večji interes so delodajalci pokazali za plačilo stroškov neformalnega izobraževanja za potrebe dela. Več kot 80 % izobraževanja je potekalo samo ali pretežno zunaj delovnega časa.

Med brezposelnimi odraslimi je interes za izobraževanje manjši kot med zaposlenimi – izobraževalo se je okrog 25 % vseh brezposelnih, med vsemi odraslimi, vključenimi v izobraževanje, pa je bil ta delež še manjši, 20 %. Med osebami, vključenimi v programe za pridobitev izobrazbe, je bilo le 10 %

brezposelnih, med osebami, vključenimi v programe neformalnega izobraževanja, pa le 5 % (21 % vseh brezposelnih). Med odraslimi, vključenimi v programe formalnega ali neformalnega izobraževanja, so prevladovali zaposleni (74 %).

Kar 60 % anketirancev se ni izobraževalo, čeprav si je del njih želel, da bi se izobraževali. Razlogi za ne vključevanje v izobraževanje so bili različni. Odrasli, ki so se izobraževali pa so si želeli še več izobraževanja, so kot najpomembnejši razlog navajali, da se izobraževanje ni ujemalo z urnikom drugih njihovih obveznosti (34 %). Drugi najpogostejši razlog je bil finančni položaj, ki jim ni dopuščal, da bi si privoščili več izobraževanja (24 %). Tisti, ki se niso izobraževali, a so se želeli izobraževati, so najpogosteje navedli finančni razlog (28 %), drugi pomembnejši razlog pa je bilo neujemanje časa izobraževanja z urnikom njihovim drugih obveznosti.

40 % anketirancev, ki se niso izobraževali, je navedlo, da se tudi ne želijo izobraževati. Razlog, ki so ga navedli, je bil, da izobraževanja za delo, ki ga opravljajo, niso potrebovali. Mlajši anketiranci (25-34 let) so najpogosteje navajali družinske obveznosti, starejši od 50 let pa so kot glavno oviro navajali starost in zdravstveno stanje. Ta razlog za neizobraževanje je navedlo tudi 38 % brezposelnih, ki se niso želeli izobraževati.

Kontaktna oseba za področje: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Informacijo pripravila: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Viri:

- SURS: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2286 (junij 2009)

- SURS: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=2338 (junij 2009)

